

Helle Thorning-Schmidts tale ved 150-året for 1864

Taler

Helle Thorning-Schmidt
Statsminister

Dato

18. april 2014

Sted

Dybbøl

Deres Majestæt. Deres Kongelige højheder. Kære alle sammen.

Tidligt om morgenen den 18. april 1864 indledte preussiske tropper et voldsomt bombardement mod de danske styrker her i Dybbøl. Lige her, hvor vi står i dag, blev der kæmpet en blodig og ulige kamp.

Mange af os, der er med her i dag, har oldefædre eller tipoldefædre, der deltog i krigen den aprildag for 150 år siden. Måske har I hørt historier, som er blevet fortalt i familien fra generation til generation.

Min morfars far, Ferdinand Eusebius Sørensen, var med, blev såret og overlevede krigen. Han er siden blevet verdensberømt i vores familie.

Ligesom menig J. P. Hansen fra 16. regiment, der efter slaget beskrev, hvordan han og hans kammerater lå i ”huller og grøfter” med ”hele læs sprængte jernstumper i den gennempiskede jord, under en helvedes larm af hylende og brummende granater.”

Også i dag kæmper danske soldater for vores land.

De er ikke forsvarsstyrker her ved Danmarks grænser. Nej, i dag kæmper vores udsendte mænd og kvinder langt fra hjemmet, når de til lands, til vands og i luften er med til at løse internationale konflikter.

Men i bund og grund er opgaven den samme: Soldaterne yder deres, så vi kan leve trygt.

De løser deres opgaver under vanskelige vilkår. Og de fortjener vores dybe

respekt og taknemmelighed. Dengang som nu.

Den 18. april er også en anledning til at huske, hvordan Danmark er blevet det land, som det er i dag.

Menig J. P. Hansen var bonde. Han måtte forlade sin gård i Nybørre på Møn for at gøre sin pligt som genindkaldt soldat. Om den 18. april skrev han:

”Når bonden så siden skal til at pløje disse marker, vil han støde på flere jernstumper end sten. Hans plov vil blive sløv af alt det jern, som jorden gemmer.”

Og han fik ret. Freden blev på mange måder mærket af krigen. Det gjaldt ikke kun bonden og hans jord. Slaget i 1864 var et nederlag, der ændrede Danmark som land.

En tredjedel mindre i areal. En million mindre i befolkning. Og forandret i sin forståelse af, hvad det vil sige at være dansk.

Ved krigens indgang var vores land et ungt demokrati, men også et land som nok hang fast i et gammelt billede af verden og af os selv. Ved krigens udgang lærte Danmark på den hårde måde, at verden var og blev forandret.

At vænne sig til det krævede nok sin tid. Og nederlaget kastede lange skygger. Det tog mange år at forstå, at et lille land kan ikke lukke sig om sig selv. At vi tværtimod har brug for at være en del af verden. At vi må løfte vores ansvar internationalt. Og at vi har meget at byde på.

For små lande kan være store på deres egen måde.

Se bare her i grænselandet, hvor danskere og tyskere lever side om side på en måde, som de færreste troede mulig for bare få generationer siden. Fjendskab blev til naboskab. Naboskab blev til venskab.

Og det er en bedrift og et format, der tjener som forbillede i verden omkring os.

Ud af nederlaget i 1864 voksede det moderne Danmark. Med demokrati. Med en veluddannet befolkning. Med ligestilling mellem kønnene. Frihed for det

enkelte menneske. Og hele vores solidariske velfærdssamfund.

Vores fælles historie er altid med os. Den er i vores slægter. Den er i vores landskaber. I vores byer. I vores sange. I vores fortællinger. Uden den var vi på godt og ondt ikke dem, vi er blevet til i dag.

Vi skylder os selv at tage vores fælles historie alvorligt.

Og det bliver der rig lejlighed til i år.

150-året for Dybbøl. 200-året for Norges selvstændighed. 70-året for de allieredes invasion i Normandiet.

Alle de begivenheder markerer vi i 2014.

Det lange perspektiv er vigtigt. For det lange perspektiv fylder mig med en ydmyghed og med en bevidsthed om, at vi er det seneste led i en kæde. At vi står på skuldrene af de generationer, der var før os.

Og når vi mødes i dag for at markere den 18. april 1864, så gør vi det med en ukuelig tro på, at Danmark er værd at kæmpe for. Dengang og nu.

Kilde

stm.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Mindetale, Socialdemokratiet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/helle-thorning-schmidts-tale-ved-150-aret-for-1864>